

Hodnocení doktoranda a doktorské disertační práce Ing. Karla Mirošníka pro účely obhajoby disertační práce na katedře regionálního rozvoje Národohospodářské fakulty VŠE v Praze.

Název práce: Analýza dopadu R&D výdajů na konkurenceschopnost a růst

Vedoucí práce: doc. Ing. Jan Čadil, Ph.D.

1. Hodnocení práce doktoranda v průběhu studia:

Doktorand nastoupil prezenční doktorské studium v roce 2013, v roce 2016 přestoupil do kombinované formy. V průběhu studia splnil všechny předepsané studijní povinnosti a vykonával pedagogickou činnost na katedře regionálního rozvoje – pravidelná výuka seminářů 5RE401. V současné době je jedinou zbývajícím povinností úspěšné obhájení disertační práce.

2. Vědecko-výzkumná činnost:

Doktorand se účastnil jako spoluřešitel dvou grantových projektů:

- IGS 55/2014 – Analýza vlivu dotací na výkonnost ekonomických subjektů
- TAČR TB94TACR001 - Metodika hodnocení podpory R&D z hlediska konkurenceschopnosti podpořených subjektů

Vystupoval také na řadě konferencích s mezinárodní účastí.

3. Významné publikace:

ČADIL J., MIROŠNÍK K., REHÁK J. (2017). The lack of short-term impact of cohesion policy on the competitiveness of SMEs. *International Small Business Journal*. DOI: 10.1177/0266242617695382

Indexace: WoS, IF=3,677 , 1Q in Business, 1Q in Management

MIROŠNÍK, K., ČADIL, J.(2014): Statistical Analysis of Cohesion Funding in the Czech Republic. *Procedia Economics and Finance* (2014), pp. 437-444. Elsevier. DOI information: 10.1016/S2212-5671(14)00365-7, ISSN: 2212-5671

Indexace: WoS (CPCI)

PETKOVÁ L., ČADIL J., MIROŠNÍK K., REHÁK, J. (2015): Statistical Analysis of R&D Funding in the Czech Republic. *Procedia Economics and Finance Elsevier B.V*, 2015, s. 664–670. 30. ISSN 2212-5671

Indexace: WoS (CPCI)

MIROŠNÍK K., ČADIL J., ČERMÁKOVÁ K. (2016). Small business and cohesion policy - Statistical evidence from the Czech Republic. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business* 29 (3)

Indexace: Scopus, SJR=0,380 2Q in Business, Management and Accounting: Business and International Management

ČADIL J., MIROŠNÍK K., PETKOVÁ L. (2016). Impact of R&D subsidies on enterprise performance in the Czech Republic. *Society and Economy* 38 (3), pp. 387-398
Indexace: Scopus, SJR=0,142, 3Q in Economics, Econometrics and Finance

Počet citací (WoS): 4

Počet citací (Scopus): 4

H-index: 1

4. Hodnocení disertační práce:

Formální hodnocení:

Autor po malé obhajobě zapracoval připomínky týkající se formální úpravy disertační práce. Práce je nyní po formální stránce na přijatelné úrovni (lze patrně nalézt některé nedokonalosti typu: Frascati Manual a Frascati Manuál (str.28), nicméně jde již pouze o drobné nedostatky).

Hodnocení obsahu práce:

Disertační práce se zabývá stále aktuálním tématem významu vědy, výzkumu a vývoje (R&D) na konkurenceschopnost a růst. Autor se na tuto problematiku dlouhodobě zaměřuje, jak ostatně plyne i z uvedené publikační a vědecko-výzkumné činnosti. To považuji za významný aspekt jak předkládané práce, tak celého doktorského studia – autor má jasně vydefinovanou oblast, které se soustavně věnuje. Práce studuje problematiku R&D a jeho ekonomických dopadů jak z pohledu makroekonomického, tak s využitím mikroekonomických přístupů, a to jak na národní, tak regionální úrovni. Práce obsahuje standardní, poměrně vyčerpávající, teoretickou část, popisující především teoretické základy významu R&D pro ekonomický růst a konvergenci. Tuto část lze hodnotit jako vyzrálou a komplexní, a to přesto, že neobsahuje detailní popis např. modelů endogenního růstu (není to vzhledem k rozsahu a zaměření práce nezbytné).

Následuje část zabývající se metodologií, a to jak definicí R&D a jeho podpory, tak problematikou hodnocení dopadu R&D. Za zajímavou lze považovat především kapitulu 2.3, kde se jasně ukazuje, že výsledné efekty podpory jsou, na rozdíl od jednoznačných pozitivních proklamací ze strany tvůrců těchto politik, spíše sporné a diskutabilní. Evidentní je také závislost výsledku nejen na typu podpory ale také na metodě hodnocení. Autor přitom věnuje největší prostor metodě kontrafaktuální evaluace. Ta je v současnosti skutečně vnímána jako jeden z moderních evaluačních nástrojů, a přestože má svoje limity, jeví se jako vhodný nástroj pro objektivní hodnocení dopadů některých druhů podpory, včetně podpory R&D.

Následuje empirická část, která je složena z několika sub-kapitol. V první sub-kapitole autor analyzuje na základě agregovaných a mikroekonomických dat vývoj hi-tech firem ve srovnání s middle-tech a low-tech firmami a jejich reakci na proběhlou ekonomickou krizi z let 2009-2010. Zde je otázkou, zda lze období 2011-2014 hodnotit jako pokrizové, neboť Česká republika se (patrně i vlivem vlastní hospodářské politiky) z recese vymanila až později. Na druhou stranu je pravdou, že oživení většiny evropských zemí nastává skutečně již v roce 2011. Vliv zde tedy může mít proexportní orientace hi-tech odvětví a naopak orientace low-tech firem na vnitřní trh. Bylo by zajímavé provést obdobnou analýzu na

aktuálních datech. Zajímavý je také rozdíl ve výsledcích při využití agregovaných a mikroekonomických dat.

V další části autor odhaduje TFP tj souhrnnou produktivitu faktorů, která bývá často dávána do rovnosti s technologickým pokrokem. Zde lze ocenit autorovu snahu o aplikaci účetní identity pro odhad kapitálové zásoby, resp. kapitálových služeb. Nepřekvapivý ale velmi podstatný je závěr, že TFP nijak nesouvisí s výdaji na R&D (a počtem zaměstnanců v R&D), což je obvykle vnímáno jako dané, a to navzdory tomu, že na tento nesoulad mezi teorií a empirií již poukazoval Jones v roce 1995 (a autor jej také cituje). Zde si lze klást dvojí otázku – buď je koncept TFP jako „pokroku“ nesmyslný anebo výdaje na R&D nesouvisí s technologickým pokrokem. Obojí je nesmírně významné a vyžaduje další detailní rozbor mimo tuto disertační práci. Obdobně nebyl prokázán pozitivní (nebo negativní) vliv TFP na konvergenci regionů – regiony v ČR mají spíše tendenci mírně divergovat, a to bez ohledu na TFP.

V poslední části se autor věnuje dopadu veřejné podpory na finanční ukazatele firem, kde za použití kontrafaktuální evaluace dochází k výsledku, že podpořené firmy sice vykazovaly vyšší patentovou aktivitu, ale nevykazovaly lepší hospodářské výsledky. Opět je nasnadě klást si otázku, zda byla podpora vhodně nastavena a zda podpora R&D vůbec vede ke zvyšování konkurenceschopnosti, jak by mělo plynout z definice této podpory.

Celkově hodnotím po obsahové stránce práci jako velmi povedenou, autor se věnoval aktuálním tématům a přichází s konkrétními výsledky. Ty mohou působit až kontroverzně vzhledem k zavedeným teoretickým koncepcím a politikám, nicméně jak ukazuje kapitola 2.3, tento nesoulad mezi teorií a empirií je v oblasti R&D v současnosti spíše běžný, než ojedinělý. Práce proto zakládá dobrý start pro budoucí výzkum.

Práci Ing. Karla Mirošníka doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí a v případě úspěšné obhajoby udělení titulu Ph.D.

V Praze dne 3. 4. 2018

doc. Ing. Jan Čadil, Ph.D.